

ئەو كچەي بە خۇشەويستە راستەقېنەكەي ناگا

بەسەرھاتى كچىك لەسەر زارى ھاورىيەكېھو

نا: ناسودە سەباح
گېراندەھوى: ئەفەين قادىر



ھەلپشتى فرمىك بۇ خۇشەويستىكى ناكام

بەسەرھاتى كچىكى ھەتتو و نەگەشتن بە خۇشەويستە راستەقېنەكەي لەسەر بەدوادچوونىكى گۇفارى كويستاندا دەخريتەرپوو، چىرۆكە پەر لە تراژىدىياكەي ئاشكرا دەكرىت كە ژيانى رۇژانەي پەر بوو لە تراژىدىيا و يادەھەرى ناخۇش و بېدەنگردن و تېھەلدان..ھتد لەلایەن باوك و زەر داپكەكەپەھو، ئەم كچە ناوى (ساكار) بوو، لەرىي ھاورىكەپەھو كە ناوى (ئەفەين قادىر)، بەسەرھاتى ئەو كچەمان بۇ دەگىرپتەھو. ئەفەين قادىر دەئىت: " ساكار كچىكى تاقانەي تازە پېگەشتووى بى خوشك و برا بوو، لە تەمەنى ھەرزەكارىشدا بەھوى نەخۇشى شىرپەنجەھو داپكى دەمرىت، دواى ماوەيەك باوكى زنى دووھى دىنپتەھو، سەربارى ئەو ھەموو ناخۇشيانەي بەسەر مائەكەياندا ھاتبوو، ساكار پىشت گويخراپوو لەدەربىرىنى ھەستى خۇشەويستى لەلایەن داپك و باوكەپەھو! ئەمەش وا دەكات بۇشايەك لە دلېدا دروست بىت.

ساكار دەكەوئتەھو داوى خۇشەويستى وريا

بوو، چونكە باوك و زرداپكەكەي بەسەرپەھو چاودىر بوون. ھەتا نەيدەتوانى قسەيەك لەگەل كەسە ھەرە نزيكەكانىشيدا بكات.

دركاندى خۇشەويستى

ئەفەين باسى ئەو رۇژە دەكات كە ساكار بۇي گىراپتەھو كە لەرۇژىكى وەرزى بەھاردا ورياي كورە پورى خۇشەويستى خۇي بۇ دەدركىنپت و دەئىت: " لە رۇژىكى وەرزى بەھاردا مالى ورياي ساكار بەيەكەھو چوون بۇ سەيران، بەمەش دەرفەتېك بۇ ھەردووكيان دروست دەبىت و وريا پىي دەئىت: " من تۆم خۇش دەوئت، پىويستە ئەو خۇشەويستى تەك لایەنە

ئەفەين لەسەر گىراندەھو كەي بەردەھام دەبىت و نامازە بەھو دەكات كە بەھوى ھەبوونى بۇشايى خۇشەويستى لەدلى ساكار لەسەردانى مالى پوورىاندا خۇشەويستى ورياي كورە پورى دەكەوئتە دليەھو دەئىت: " مالى پوورى كە دەكاتە (خوشكى داپكى ساكار) دىن بۇ سەردانى مالىيان، كورە پورەكەشى كە ناوى (وريا) يە، لەگەلئان دەبىت لەم كاتەدا يەكەمىن چركەساتى تەماشاكردنى ساكار بۇ وريا سۆزى خۇشەويستى ئەو كاريگەرى دروست دەكات و دەكەوئتە داوى ورياي، بەلام ساكار تا بلىي كچىكى زۇر شەرمەن بوو، دەربىرىنى ھەستى خۇشەويستى بۇ بەرامبەرەكەي زۇر لا قورس



نەمىنىت لە نىۋانماندا، لە ئەنجامدا ھەردووگيان رازى دەبن، ئەمەش كاتىكى باشبوو كە رازى دلەكانيان بگۆرئەووە بەيەكترى رازى بن.

وريا دەچىتە مالى ساكار

ئەفەن باسى ئەو دەكات كە لە داۋى سەيرانى بەھارەكە بە چەند ھەفتەيەك وريا دەچىتە مالى خۇشەويستەكەى دەلئيت: " لەداۋى بەسەرچوونى چەند ھەفتەيەك رۇژىكىان وريا دەچىتە مالى ساكار، ئەم جارەيان جىاوازتر لە ھەموو جارائى پېشووتر(ساكار) بەشەوق و دلئىكى پىر لە شەوق و خۇشەويستەيەو بەخىرھاتنى دەكات، پاش چەند خولەككە پىكەو ھەسەدەكەن لەبارەى ئەو خۇشەويستە تازەيان و باس لەداۋى رۇژى ژيانيان دەكەن، بەلام كاتىك (زىدايكەكەى) بەو دەزانئيت كە باسى خۇشەويستى خۇيان دەكەن و ھىچ قسەيەك ناكات تا ئىۋارە باوكى دەگەرئيتەو مالىو.

زىدايكەكە شكات لەكچە دەكات

ئەفەن لەبەردەوامى گىرئەووە بەسەر ھاتى ئەو كچە ھاورئىيەى دەلئيت: " كاتىك باوكى دەگەرئيتەو بە مالىو زىدايكەكەى پىيدەلئيت: كچەكەت خۇشەويستى لەگەل كورە پورى دەكات، ئەمرۇ بەتەنيا لە ژوورەو دانىشتىبون باسى خۇشەويستى خۇيان دەكرد، ئەو ھەمىش بزانم بۇ رابواردنىيەتى نەك ماری بكات. ئەم كورە بۇ چەند رۇژىكىشە سەرى لىرە نەبرىو، پىويستە چارسەرى ئەم كارە بگەيت، بەمەش باوكى ساكار زۇر تورەيى دايدەگرتتو بەكسەر بانگى دەكات و پىيدەلئيت: " ناپئيت بە ھىچ شىۋەيەك وريا بىتە ئىرە، تۇش ناپئيت بچىتە مالى ئەوان! ناپئ تۇش شوو بە ئەو بگەيتا لەوئەلامى قسەكانى باوكىدا ساكار دەلئيت: " بۇ من چىم كىردو؟ تەنيا بەخىرھاتنم كىردو؟ ئەحوالى مالىو ھەيانم پرسىوو، راستە ئەو منى خۇش دەوئيت، ئەگەر بپرواش دەكەيت لەم رۇزانەدا دىتە خوازبىنم. " بەلام ئەو قسانەى(ساكار) ھىچ دادى نادات، ئەم بپارەى باوكىشە لە ئىرەو ھەمىش راونانى(ساكار) بوو كە مالىو بەجى بەئىت، كە نەخشەكەى لەلايەن زىدايكەكەيەو ھەم داڭرئىرئىبوو.

ساكار داۋى خواز بىنى لەمالى پورى دەكات

پاش ئەم قسە توندانەى باوكى، ساكار داۋى خوازبىنى لەمالى پورى دەكات و ئەفەن دەگىرئيتەو دەلئيت: " ساكار پاش ئەم قسە توندانەى باوكى ئاگادارى ورياي خۇشەويستى دەكاتەو كە شتىكى و رويداۋە بە زووترىن كات دەبى بىت بۇ خوازبىنم، بەلكو باوكم رازى دەبىت لە كۆل ئەو ناخۇشپانەى مالىو دەمبەو، ئەو بوو مالى(وريا) لە ئىۋارەيەكدا دەچن بۇمالى(ساكار) بەمبەستى خوازبىنى كىردنى بۇ كورەكەيان، دواتر بە باوكى دەلئىن بۇ كارئىكى و ھاتووين، بىمان باشە ئەو كچە بەدەيتە كورەكەمان، داكى خۇى نەماو و لە سەرىكى تىرىشدا خۇمەيەتيمان بەھىزتر دەمىنئيتەو، بەلام باوكى رازى ناپئيت، ئەم جارەشيان بپارئىكى قورستر دەدات و پىيان دەلئيت: " بەھىچ شىۋەيەك ناپئيت كچەكەم لەم مالىو لەكورەكەى ئىۋەدا ماری بگىرئيت، ناھەنگى بووك گواستەو بە بگىرئيت، بەمەشەو ھىچ رىگايەكى لەبەردەم ئەم كور و كچە نەھىشتەو بۇ ئەو بەگەن بەيەكترى.

ساكار نەخۇش دەبى و لەمال دەردەكەرت

ئەفەن ھاورئى ئەو ھىچ گىرئىيەو كە رۇژىكىان ئاگادار كرامەو لەلايەن ساكار بۇ ئەو ھىچ لەگەلئى بچم بۇ نەخۇشخانە، بەلام زۇر بەداخەو لەبەر ئەو ھىچ كارى زۇرى مالىو ھەبوو بەتەنيا جوو دەلئيت: " ساكار نەخۇش دەبى و دەچىتە نەخۇشخانە، خەم و خەفەت دلئى داگرتو، كەمىك دوائەكەوئيت لە

ھاتنەو ھىچ بۇ مال كە دىتەو بەيانوۋىكى بۇ ھەلدەبەسترتت لەلايەن زىدايكەكەيەو، جارئىكىتر بەباوكى دەلئيت: " دىسان كچەكەت لەگەل(وريا) چۆتە پىاسە كىردنەو بەناۋى نەخۇشى " لەداۋى ئەمەدا زياتر باوكى كچە ھەراسانتر دەبى و كەچى لەواقىعشدا وانىيە، ئەو ھەلبەستراۋى باۋەزئەكە، ساكار خەونى پىو ھەبىنى كە رۇژگارىك بەيەكەو بەن لە شىۋىنىكى و كە رازى دلئى خۇيان بگۆرئەو، بۇ ئەو ھىچ بەدەر بگىرئيت، لە ئەنجامدا باوكى پىي ئەلئيت: " من لە مئىزە و تومە تۆو ئەو كورە ناپئيت بۇ بەكترى بن ئەگەر واپئ بەردەوامى لەسەر ئەوكارانە، ئەو دەبىت ئەم مالى بەجى بەئىت " ئەفەن بەردەوام دەبى لەسەر قسەكردنى و وتى: " داۋى ئەمە ساكار مالى باوكى بەجىدەھئىلئ كەزمانى خۇشەويستى، لەبەدەلئىدا زمانى ھەپشە و لىدان بالادەستە و راستەخۇ دەچىتە مالى نەنكى "

لەمالى نەنكى ماریبى دەكەرت

داۋى نەو ھىچ دەچىتە مالى نەنكى مالى پورئىشى دەزانن و دەچنە لاي(ساكار) بۇ ئەو ھىچ دەچىتە مالى ئەوان، بەلام رازى ناپئيت. پاش چەند ھەفتەيەك دەچن ماریبى دەكەن بۇ وريا، دواتر ناھەنگى بووك گواستەو ھىچ بۇ سەزەكەن، لەمالى پورى ژيانى ژن و مئىردايەتى دەست پىدەكات.

دىسان دلئىسى دەستپىدەكاتەو

ئەفەن دەلئيت كە زانىم ساكارى ھاورئىم گوزاروتەو بوو بەخىزانى وريا زۇر دلئىش بووم و پاش ھەفتەيەك سەردانىك كىرد و لەوئىشدا داۋى قسەكانى ئەو توشى سەر سورمان بووم، چونكە دەگىرئىيەو مالى پورى دەستيان كىردو بەدلئىسى لىي، رۇزانە چەندان قسەم بۇ ھەلدەبەستىن و بىم دەلئىن: " مەچۆرە بازار، نەخۇشخانە، مالى خزمەكان و ھاورئىكانت، چەندان شتى تىرىش لە بەردەم دەكەن ئاستەنگ " ئەم كارەى مالى پورى ساكار لە داۋا ساتەكانى ژيان نىزىكى دەكاتەو، (ساكار) گلەيى دەكات لە لاي (وريا) لە داۋىك و خوشكەكانى كە دل پىسى لىدەكەن. كە چارەيەكى بۇ بەدۇزئىتەو ياخود جىابىنەو مالىك بۇخۇيان پىكەو بەنئىن، بەلام وريا ھەر رازى ناپئيت و بە وريا دەلئيت: " ئەو پەيمانى خۇشەويستى ئىمەبوو، بۇچى لە پىشدا بە منت نەئوت كە مالىو ھەمان بەو شىۋەيە رەفتار دەكەن، ھەر ھەم ئىو ئەوئەندە بۇ من پەرۇش بوون، بۇ ئەمرۇ و اخراپن لەگەلئەدا، قسەى داۋىك و خوشكەكانت ھىچ پەيوئەندىان بەژيانى من و تۆو نىيە، بەلكوئەمانە تىكەدرى ژيانى ئىمەن "

نەمانى ھىچ رىگا چارەيەك بۇ ژيان

پاش سالىك لە ژيانى ھاوسەرئىيەتى كە بەرامبەرەكانى زۇرتىن دلرەقى و بىۋىزدانى و بوختان بەركادەھئىن، ساكار ھىچ رىگا چارەيەكى بۇ نامنىتەو ئەفەن دەگىرئىتەو باس لەداۋا ساتەكانى ژيانى ساكار دەكات و دەلئيت: " پاش ئەم ھەموو دەردەسەريە ساكار ھىچ رىگا چارەى نەمابوو پەناى بۇ بەرئىت، لەوكاتەشدا (نەنكى) پىش چەند مانگىك مەردبوو، ھەر ھەم نەيدەتوانى بچىتە مالى مامەكانى، چونكە باوكى بپارئى ئەو ھىچ دابو ھەر لەسەرەتاۋە نەچىتە ئەوئ و دەربىرئىت، لەبەر ئەو ساكار ھەلدەستىت پەنا بۇ يەك گوللە دەمانچە دەبات و بەسەرى خۇيەو دەنئىت و دەمرئ " لەداۋى گىرئەو ھىچ ئەم چىرۇكەدا ھاورئىكەى چەندە خەمى دەخوارد، ئەوئەندەش فرمىسكى ھەلدەشپت بۇ ساكارى ھاورئى كە لەژيانىدا نەيتوانى چىرە ساتىك خۇشەويستى داۋىك، باوك و مئىردەكەى دەست بگەوئيت، تەنيا گوللە بەدەلى بوو.

